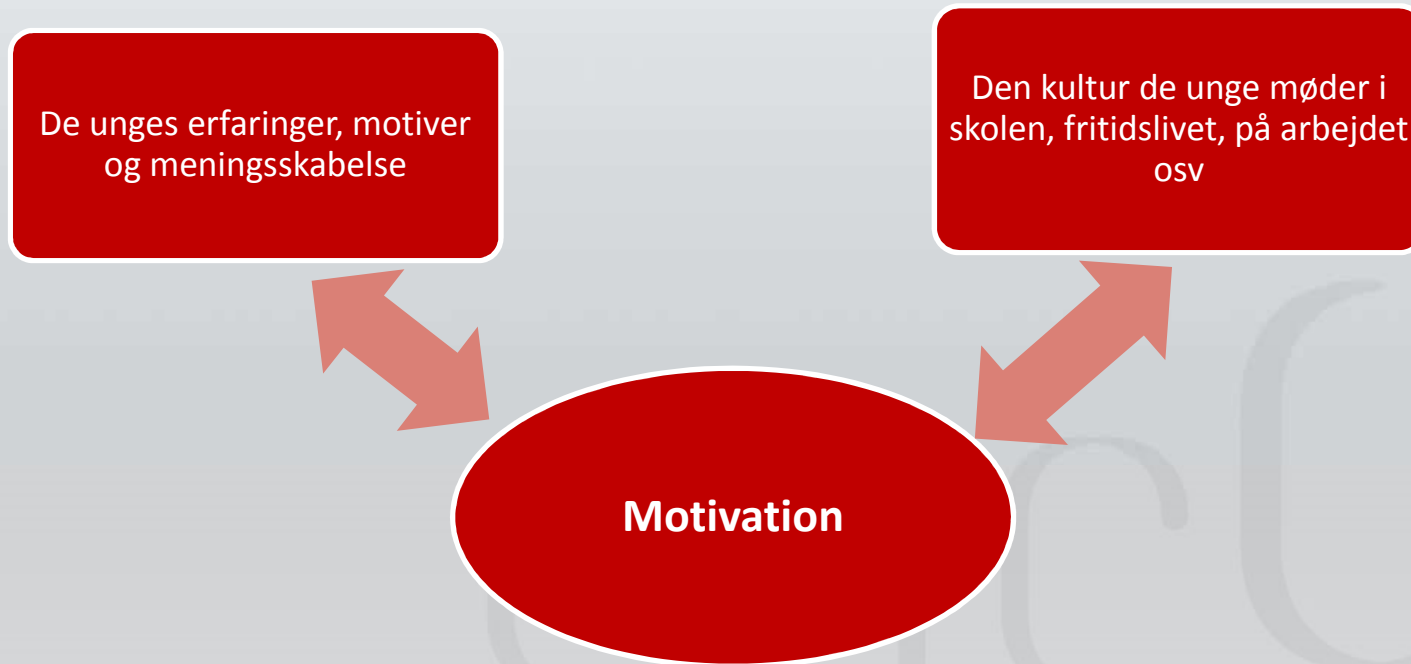

Topmotivation i uddannelsessystemet?

Udfordringer og veje videre til mere
motiverende læringsmiljøer

v. Niels Ulrik Sørensen og Mette Pless,
Center for Ungdomsforskning, AAU

Motivation skabes i samspil

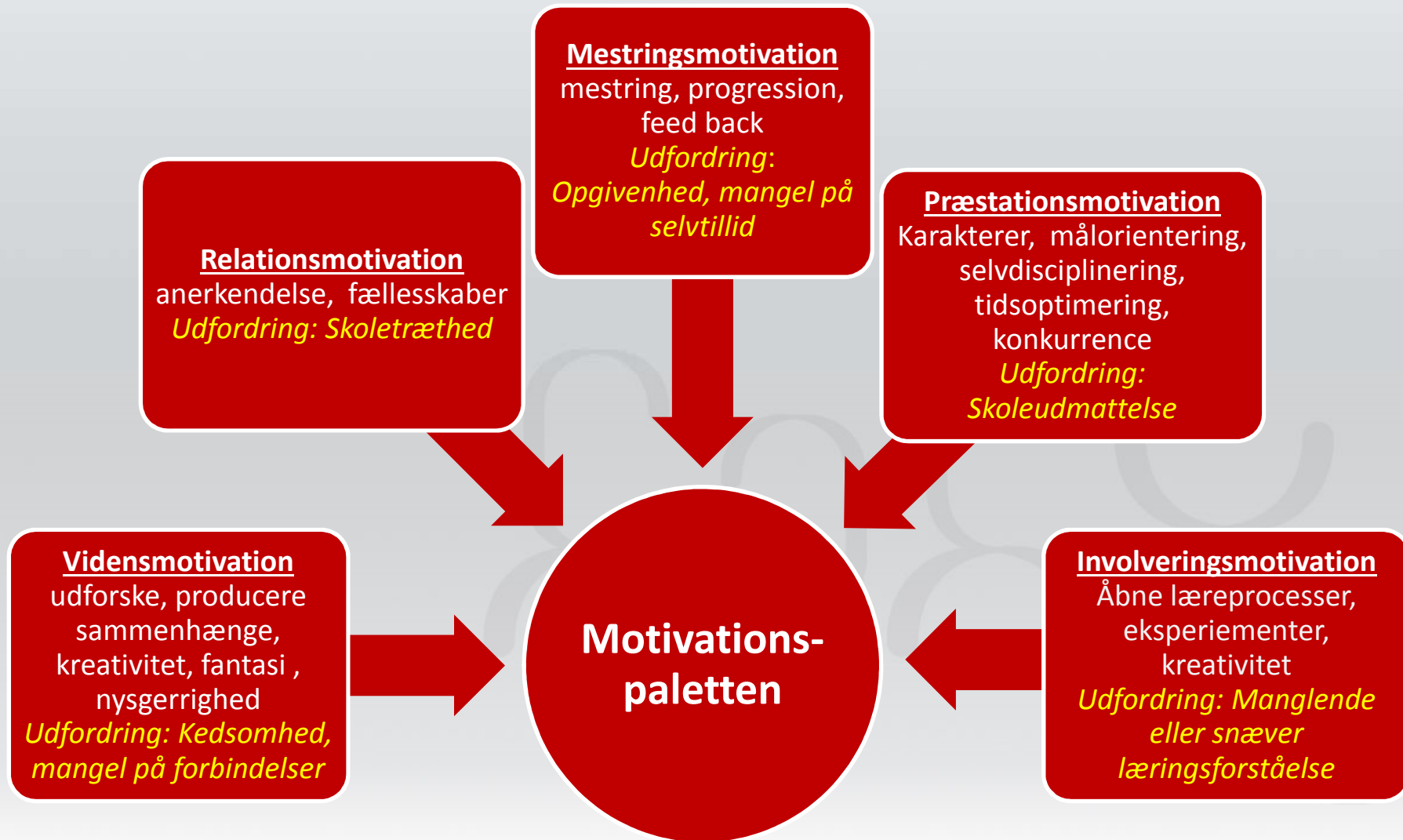

⇒ Fokus på de unges orienteringer og motiver for deltagelse – og for det modsatte

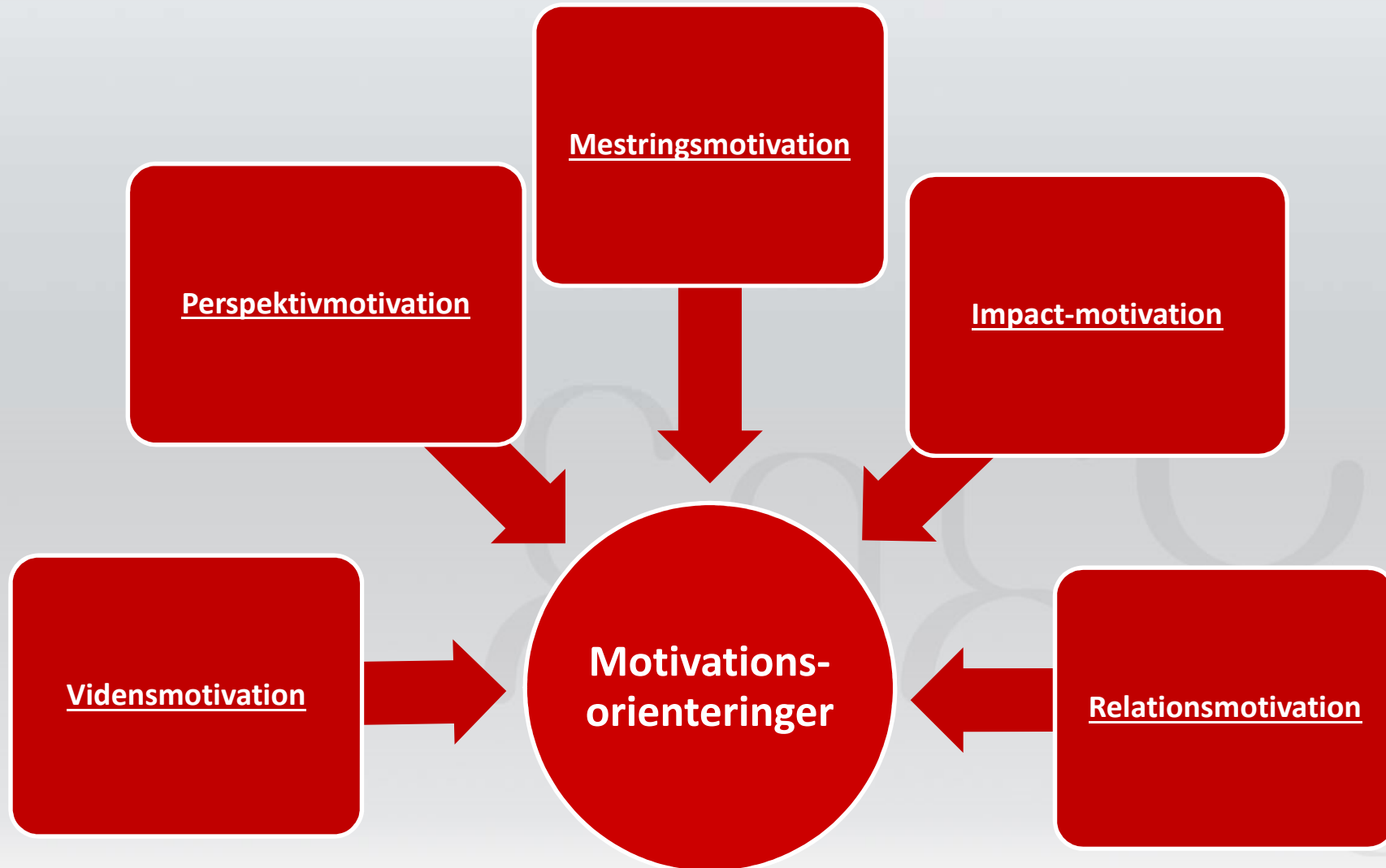
⇒ Hvilke (lærings)orienteringer dominerer i de sammenhænge de unge indgår i?

⇒ Hvilke motiver og praksisser understøttes i skolen og andre kontekster og hvilke udgrænses?

Motivationsorienteringer i spil i udskolingen

Motivationsorienteringer i livskontekster udenfor skolen

Handler om

- Nysgerrighed, videbegær
- Følge sin passion – interesse – og glemme sig selv undervejs
- Personliggjort viden: Viden om mig selv som afsæt for viden om verden.
- Jeg kan bedst lide analysefasen, hvor vi sætter os ind i virksomheden, undersøger dens problemer og udfordringer og så finder en løsning på dem. (Virksomhedsejerne)
- Jeg har altid elsket at lege med makeup. Min hobby og passion er makeup – jeg kender samtlige øjenskygger fra MAC. Jeg vil ikke betegne makeup som en kunstart, men det er en kreativ måde at udtrykke sig på. Gennem makeup kan man vise, hvem man er, og hvordan man har det, ligesom man kan gennem sin tøjstil eller sin frisure. (Youtuber)

Handler om

- At kunne skabe retning og mening – opleve at der er et spor og et fremtidsperspektiv
- At have et mål understøtter alternative veje mod voksendommen
- Det at kunne koble aktiviteter her og nu med et mål giver mening til aktiviteterne
- Jeg tror virkelig på, at spoken word kan gøre en forskel. Hele verden siger til dig, at du skal blive til noget, du skal få dig en familie, og du skal kunne forsøge dig selv, og det er motiverende at blive husket på, at jeg ikke ønsker at tilpasse mig de værdier. (kreativ aktivist)
- Der gik noget tid, før jeg fandt ud af, at jeg selv skulle være formand. Men den der følelse – tænk hvis det en dag kunne blive mig, der var talsmand for organisationen. Tænk hvis det var mig, der befandt mig der... Det har jeg tænkt. Jeg synes jo, det var hammerfedt at se de andre formænd.
- (Formand for Danske Skoleelever)

Handler om

- Progression – at man rykker sig – bliver dygtigere
- Synlighed om kompetencer, der giver en oplevelse af succes og anerkendelse
- Yde alt for at lykkes – træne og træne, men også om glæden ved at knokle og fordybe sig og se resultatet af arbejdet
- Hvis man er i gang med at bygge en ting, og det ender med ikke at virke, kan følelsen være lige så slem, som hvis man bliver forladt af sit livs kærlighed. Til gengæld kan man føle en enorm glæde, når man har siddet og tegnet på noget i tre timer, og det så fungerer. Hele den rutsjetur er bare fantastisk. (Makeren)
- Når man kører derude og føler, at jeg har virkelig trænet og jeg er i god form. Det giver mig et vigtigt mentalt drive at tænkte, ej, hvor er jeg i god form, og ja, det kører for mig lige nu. (Elitesportsudøveren)

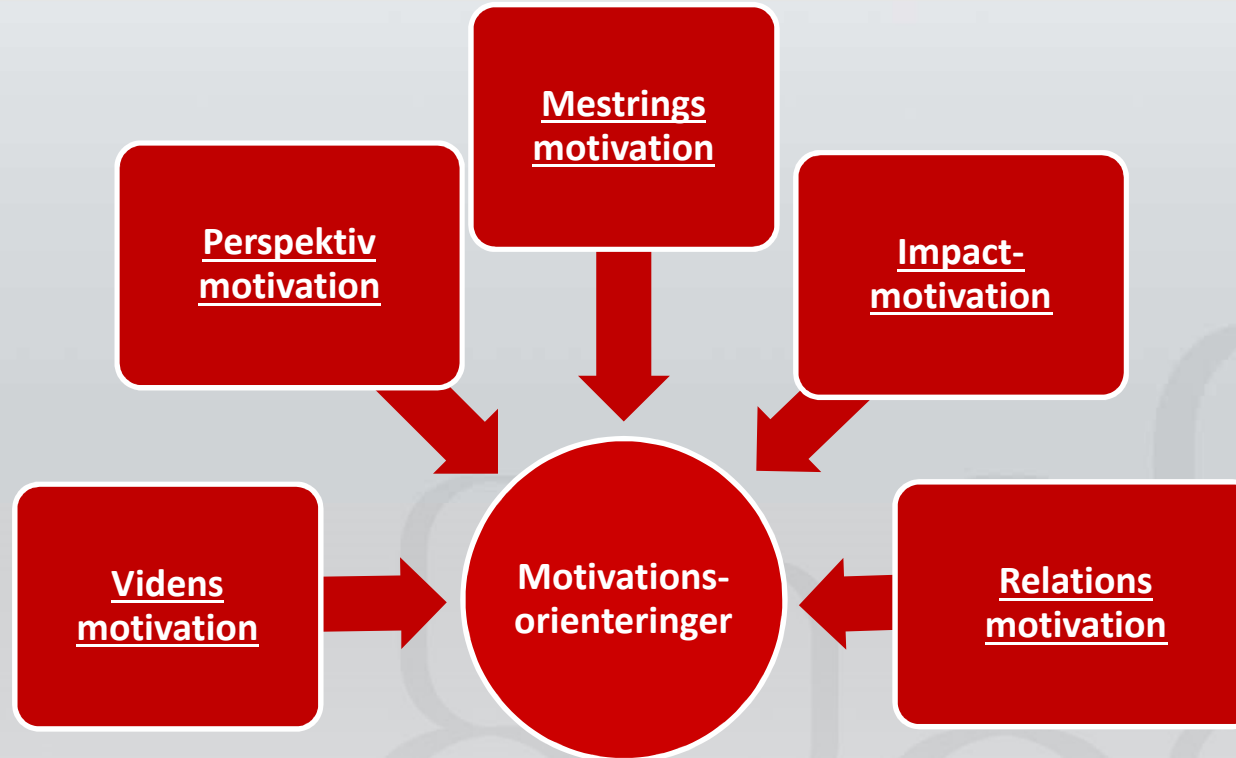
Handler om

- At føre sine idéer ud i livet og sætte sit eget individuelle aftryk på verden
- At gøre en forskel for andre – engagere sig i noget, der er vigtigt
- Behovet for at være én der handler og bidrager til (samfundsmæssig) forandring
- De år, jeg har været en del af nattelivet, har været de bedste i mit liv, og det er en drøm for mig at sætte mit eget aftryk på den verden. Jeg er godt klar over, at en natklub ikke gør en forskel i samfundet som sådan. Men man kan sætte gang i hjulene og bidrage med nogle skatte kroner. Ligesom man bidrager til byen med noget godt natteliv og feststemning. (Clubberen)
- Vi er her kun på jorden i kort tid, og mens vi er her, skal vi sørge for at gøre noget for næste generation. Jeg vil gerne gøre en positiv forskel som menneske og kunne tage herfra en dag med følelsen af, at min tilstedeværelse har været vigtig, fordi jeg gjorde noget. (Miljøaktivisten)

Handler om

- Relationer som væsentlige støttestrukturer omkring individuelle projekter
 - Relationen til brugere/'subs' og andre modtagere af produkter eller budskaber
 - At være en del af en bevægelse/kultur, som transcenderer den enkelte – noget der er større end 'mig'
 - Fællesskabet som centralt for at skabe forandring
- Men forholdet til mine følgere er nok det mest givende ved at være youtuber. Det kan være, hvis jeg får en super sød kommentar fra en dejlig følger, der skriver: "Du virkede ekstra glad i denne her video". Så er man bare: "Tusinde tak, jeg var sgu også ekstra glad i denne her video". (Youtuberen)
 - Jeg bor i et meget politisk kollektiv på Nørrebro, hvor vi alle sammen giver fuck-fingeren til de forventninger, som samfundet har til os. Mit kollektiv står 100 pct. bag mig – også når det gælder de mere radikale dele af min digtning. (Kreativ aktivist)

Hvad kan uddannelsessystemet lære af de topmotiverede unge?

- Er der nogle af disse motivationsorienteringer, som I har særligt gode erfaringer med at arbejde med?
- Er der motivationsorienteringer blandt de ovenstående, som vil være særligt relevante at have mere fokus på i udd. systemet – og andre sammenhænge?

Eftertanker...

Jeg har aldrig oplevet den samme type motivation. Godt nok oplevede jeg noget lignende på efterskolen. Men det var en stor hobby, som jeg dyrkede i forvejen. Så motivationen skyldtes ikke skolen – det var der allerede.

- Hvordan kan man skabe bedre koblinger mellem det de unge er motiverede for i og udenfor skolen?

Den almene dannelse – alt det med at udvikle sig som menneske, blive selvstændig og danne sine egne holdninger til ting. Jeg har altid fulgt med i, hvad der sker rundt omkring, men i skolen udfordres ens opfattelser af alting. Man lærer at sætte spørgsmålstegn ved det, man ser, og forholde sig kritisk til det: "Tag stilling til, om du synes, det er rigtigt eller forkert". Det er helt sikkert noget, jeg har med mig fra skolen, og som jeg bruger i mit arbejde som youtuber, som kræver meget selvstændighed.

- Hvordan opretholder man en balance mellem hensyn til den enkeltes interesser og bredere fælles (almentdannende) perspektiver?
- Hvordan fastholder man en omverdensorientering når viden i stigende grad handler om den enkelte selv?